

Virkedal har anerkjendt, er i Overensstemmelse med den bestaaende Lovgivning. Det er efter den bestaaende Lovgivning umuligt at anerkjende disse Handlingers borgerlige Gyldighed, og den kirkelige Gyldighed har man intet Dieblit tænkt paa at benægte. Der er ingen Tvivl om, at de Børn, han har døbt, ere blevne fuldkommen kristeligt døbt, og at de Følk, som han har viet, ere kirkeligt viede, men man kan ikke gaae videre. Den borgerlige Anerkjendelse kan ikke indrømmes Handlinger, som ere foretagne af en Mand, der er afflediget af Statstjenesten.

Madvig: Jeg skal ikke gaae ind paa alle de Forhold, som den næstsidste ærede Taler berørte, og som tildeels ligge forud for den hele Retstilstand, hvori vi nu efter Grundlovens Befindelse os. Jeg skal kun i Anledning af hans Uttring om, at den høie Geistlighed som han kaldte den — i den grundlovgivende Rigsforsamling talte imod Friheden, bemærke, at vi trods alle Indsigelser dengang valgte Friheden, vedtog den og har vedligeholdt den siden, men vi valgte den rigtignok i bestemte Former og indenfor bestemte Grændser. Jeg skal endnu mindre gaae ind paa, hvad der i det sidste Foredrag specielt blev udtalt om Forholdene i Nyslinge Sogn og om en enkelt hidtilværende Præst. Jeg vilde kun ønske, at den høitærede Minister havde udtalt sig lidt forsigtigere om, hvad der dersteds er foregaaet, og navnlig ikke havde fremdraget en Afstillelse mellem den kirkelige og den borgerlige Betydning af visse Handlinger, som ifølge Lovgivningen dog endnu ikke er fuldkommen berettiget. Men jeg skal derhos meget stærkt lægge, navnlig den ærede 4de Landsthingsmand for 1de Kreds (S. Spørgensen), som har givet Anledning til, at jeg har taget Ordet, paa Hjerte, hvor stærkt hans eget Foredrag beviste, ikke blot at denne Lovs § 1 er en Keiligheds- og Tilfældigheds Paragraph, men tillige hvør aldeles den forfeiler det Siemod, for hvis Skyld han anbefalede den. Han gaaer jo ud fra, at der skulde findes en kirkelig Trang, som ikke nu kan blive tilfredsstillt ved de Præster, som ere ansatte rundt om overalt i Landet, og han vil altsaa, for, som han siger, ikke at drive Følk ud af Folke-

kirken, have en stærk Tilstrømning til denne saadanne kirkelige Præster, som efter hans Mening nu ligge ledige; men hvad er det dog for et Middel, man vælger hertil, naar man for at skaffe Menighederne fri Afgang til at faae de Præster, som de kunne ønske foruden de alt ansatte siger: De skulde have Afgang til at anlage saadanne Præster, der alt have været ansatte paa sædvanlig Maade, men som uden Lov og Dom ere entledigede fra deres Embeder. Hvor mange saadanne Præster er der her i Landet, om hvem man kan tænke sig, at en Menighed vilde slutte sig til dem? Har man dog ikke en stærk og bestemt Følelse af, at der for Dieblittet kun er en eneste Mand, en eneste Præst, der uden Lov og Dom er entlediget, og som man vil have endnu skal kunne virke som Præst for en Menighed? Men er det saa en Udvei at byde Menighederne, for at tilfredsstille den religiøse Trang til Frihed. Det er saa klart som muligt, at, naar der skulde opnaaes Noget for Menighederne rundt om i Landet, maatte Lovens § 1 gaae ud paa noget ganske Andet, thi den gaaer nu kun ud paa at sige, at entledigede Præster kunne stifte Menigheder, og vi vide Alle, at der neppe er Tale om mere end en eneste saadan Præst, som kan bringe det dertil, at en Menighed slutter sig om ham. Alle de andre Præster rundt omkring i Landet, der ere entledigede, ere Mænd, der med eller mod deres egen Villie ere entledigede i den høieste Alderdoms og Svaghedstilstand, eller fordi de ere erklærede ubdygtige til at bestyre noget geistligt Embede. Man vinder ved denne Paragraph en eneste Præst, og saa veraaber man sig paa, at der er en saa stor Trang tilføede, at man ikke vil forholde Menighederne noget Middel, der kan afhjælpe den. Var Formålet virkelig at tilfredsstille den Trang, da maatte man vedtage noget ganske Andet og komme ind paa det hele almindelige Spørgsmaal, som reiser sig ved § 1 om, hvad der kunde gøres for at tilfredsstille en sliig Trang. Jeg skal, for jeg gaaer til selve dette Spørgsmaal, berøre to Bispunkter. Jeg skal først tillade mig at dvæle ved det Udtryk, som blev brugt af den ærede 7de Landsthingsmand for 2den Kreds (Hasle); — jeg troer rigtignok, at han derved fortalte,